

Metsäojitusta koskeva erimielisyys kiinteistöllä 535-401-4-56

Teklupaj 31.03.2025 § 18
380/11.05.00/2024

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [ ] Ei [ ]

Valmistelija

Ympäristösihteeri p. 0403447305

██████████ on ottanut Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiseen yhteyttä, koska hänen metsäpalstalleen menevä piennartie on paikoin niin huonossa kunnossa, ettei metsäkoneilla pääse kesäaikaan perille. Syyksi ██████████ toteaa, että alapuoliset ojat eivät vedä tarpeeksi hyvin.

Kiinteistöiltä Lisä-Houkumaniemi 746-408-67-0 ja Lisä-Lehtosaari 746-408-51-0 Sievin puolelta laskee vesiä Nivalan puolelle kohti kiinteistöä Kivineva 535-401-4-56. ██████████ omistaa kiinteistön Lisä-Houkumaniemi, ██████████ omistaa kiinteistön Lisä-Lehtosaari ja ██████████ omistaa kiinteistön Kivineva.

Maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmän mukaan ██████████ mainitsemaan piennartiehen (käyttöoikeusyksikkö 000-2006-K40479) ovat oikeutettuja kiinteistöt Kivineva 535-401-4-56, Lisä-Lehtosaari 746-408-51-0 ja Lisä-Houkumaniemi 746-408-67-0.

Ympäristösihteeri pyysi ██████████ kirjallista vastinetta ██████████ väitteisiin. ██████████ toteaa vastineessaan 18.6.2024, ettei hänen metsässään ole tehty metsänhoidollisia toimenpiteitä yli 40 vuoteen, eikä hän ole aikeissa suorittaa metsässään ojitustoimenpiteitä. ██████████ ei näe piennartielle käyttöä lähitulevaisuudessa, joten hänellä ei ole tarvetta kunnostaa piennartietä.

Asiassa järjestettiin maastokatselmus, johon osallistuivat Nivalan kaupungin ympäristösihteeri ja vt. rakennustarkastaja sekä ██████████ ja ██████████. Maastokatselmukseen oli kutsuttu myös ██████████, mutta hän ei osallistunut katselmukseen. Katselmuksessa todettiin, että piennartie on kolmesta kohdasta pehmeä ja kostea. Kosteista kohdista lähtee laskuoja ██████████ kiinteistölle.

Maanomistajat eivät päässeet metsäojitusasiassa sopuun. Maastokatselmuksen jälkeen ██████████ toimitti 16.9.2024 lupajaokselle kirjallisen pyynnön umpeutuneiden ojien aukaisemiseksi Nivalan ja Sievin rajalla kiinteistöllä 535-401-4-56.

██████████ toimittaman pyynnön mukaan ██████████ kiinteistön ojat ovat tukkeutuneet ja ne estävät hänen ja naapuripalstojen kuivatuksen toimivuuden. Samoin ██████████ mukaan piennartie Sievin ja Nivalan rajalla on kesällä kulkukelvoton.

Asiasta pyydettiin lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, koska haluttiin varmistua, onko Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle päätäntävaltaa asiassa, joka kohdistuu kahden kunnan alueelle. Lisäksi pyydettiin ELY-keskuksen näkemystä ojtusyhteisön perustamisesta.

ELY-keskus toteaa lausunnossaan 1.10.2024 seuraavaa:

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ojariita kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaistavaksi: Vesilakia koskevassa hallituksen esityksessä HE 277/2009 ojitustoimituksen tarpeellisuutta koskevassa pykälässä (5:4) todetaan muun muassa seuraavasti: Yhteiseen ojitukseen, jossa erimielisiä hyödynsääjiä on vain kaksi, ei yleensä sisälly kysymyksiä, joiden ratkaiseminen edellyttäisi asian käsittelyä ojitustoimituksessa. Tällainen asia tulisi ratkaista kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan asiassa on kyse Vesilain 5 luvun 9 § asiasta, mutta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulisi tarkastella, onko kyseessä mainitun pykälän 2 momentin mukainen tilanne. ELY-keskus ehdottaa myös tarkasteltavaksi, voisiko kuivatuksen sijaan esimerkiksi tietä kosteimmista kohdista sorastamalla saada piennartie riittävään käyttökuntoon. Paikkatietoaineiston perusteella alue on hyvin tasaista, joten alueella voisi tarkastella myös vaihtoehtoisia vesien johtamissuuntia.

Asiassa pyydettiin lausunto myös Metsäkeskukselta. Erityisesti pyydettiin Metsäkeskuksen näkemystä alueen metsien talvi- tai kesäajan korjuukelpoisuuteen sekä ojien aukaisemisen kustannusten jakoon. Metsäkeskus toteaa kannanotossaan 18.9.2024 seuraavaa:

Metsäkeskuksella ei ole yksiselitteistä tietoa, jonka perusteella voisi ottaa kantaa kiinteistöjen 746-408- 67-0 ja 746-408-51-0 metsäkuvioiden korjuukelpoisuuteen. Karttatarkastelun perusteella em. kiinteistöillä korjuukelpoisuus ilmeisesti vaihtelee eri alueilla ja kiinteistöillä on mahdollisesti sekä kesä- että talvikorjuukelpoisia alueita. Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan piennartiehen oikeutettujen hyötyä (kustannusten jakoa) voitaisiin tarkastella tekemällä piennartielle tieyksikkölaskelma samoilla periaatteilla kuin metsäautotielle. Kunkin osakkaan tieyksiköt muodostuisivat käytetyn matkan ja vaikutusalueen pinta-alan mukaan. Kunkin osakkaan vaikutusalue olisi se alue, jolta osakkaan metsäkuljetukset suuntautuisivat piennartielle.

Ympäristösihteeri pyysi [REDACTED] kirjalliseen vaatimukseen vastineet myös [REDACTED] ja [REDACTED].

[REDACTED] toteaa vastineessaan 10.11.2024 muun muassa, että hänen metsäpalstansa ojat ovat aikoinaan kaivettu lapiolla. [REDACTED] nostaa vastineessaa esiin, että maastokatselmuksella maaston todettiin laskevan kohti metsäautotietä, joten vedet voitaisiin johdattaa [REDACTED] ja [REDACTED] omistamien kiinteistöjen kautta pois, eikä vettä olisi tarpeen

kierrättää [REDACTED] metsäpalstan kautta. [REDACTED] toteaa, että on halunnut säilyttää metsänsä monimuotoisena ja koskemattomana. Koneellinen ojitus vähentäisi [REDACTED] näkemyksen mukaan hänen metsäpalstansa luontoarvoja. [REDACTED] toteaa lisäksi vastineessaan, että [REDACTED] toimittamassa kirjallisessa vaatimuksessa kaikki avattavaksi vaaditut ojat eivät ole [REDACTED] omistamalla metsäkiinteistöllä.

[REDACTED] toteaa vastineessaan 22.11.2024, että hän osallistuu ojien puhdistuskuluihin hyötysuhteen mukaan.

Vesilain (587/2011) (VL 5:5) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä 3§:n nojalla lupaa tai jota ei käsitellä 4 §:n mukaan ojitustoimituksessa, ja joka aiheutuu:

1. ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen yksityistien poikki
2. ojan suunnan muuttamisesta
3. veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon
4. muusta vastaavasta syystä.

Ojan kunnossapitovastuu kuuluu vesilain mukaan hyödynsaajalle, tai milloin hyödynsaajia on useampia, heille yhteisesti (VL 5:8). Ojien kunnossapito kuuluu ennen kaikkea hyödynsaajalle, eikä se ole riippuvainen ojan sijainnin mukaan kiinteistönomistuksesta. Ojan kunnossapitovastuu syntyy hyödynsaajalle esimerkiksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen antaman oikeuden tai ojitussyhteistön perustamisen myötä. Metsäojitustakin koskeva VL 5:5 mukainen erimielisyys käsitellään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

Lähtökohta ojituksen järjestämiseen toisen omistamalla alueella on, että asianosaiset sopisivat käyttöoikeuksista. Mikäli ojittamisesta toisen alueella ei sovita, viranomainen voi antaa hyödynsaajalle oikeuden (VL 5:9.1)

- johtaa vettä toisen ojaan
- tehdä oja taikka ojitusta varten tarpeellinen suojapenger tai pumppuasema toisen alueelle
- perata toisen alueella olevaa puroa tai noroa

Oikeuden antamisesta päättää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (VL 5:9.2). Oikeus ojittamiseen voidaan antaa, mikäli se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten tai toisen alueella tapahtuvan vettymisen tai muun edunmenetyksen estämiseksi (VL 5:9.2).

Esittelijä

Ympäristösihteeri Vaaraniemi Pia

Päätösesitys

Tekninen lupajaos päättää kehottaa 535-401-4-56 kiinteistön omistajaa aukaisemaan metsäojat siltä osin, kun se on vesien poisjohtamiseksi kiinteistöiltä 746-408-67-0 ja 746-408-51-0 tarpeen. Ennen ojitukseen ryhtymistä viranomaiselle tulee esittää ulkopuolisen asiantuntijan laatima ojitussuunnitelma.

Ojitussuunnitelmassa tulee esittää ojitustoimenpiteiden kustannusten jako kiinteistöille 749-408-67-0, 746-408-51-0 ja 535-401-4-56 kuivatuksesta saadun hyödyn mukaisesti. Myös ojitussuunnitelmasta mahdollisesti syntyvät kustannukset tulee jakaa edellä mainittujen kolmen kiinteistön kesken samalla osuudella kuin ojitustoimenpiteiden kustannukset. Ojitussuunnitelma tulee esittää Nivalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 29.5.2025 mennessä. Ojitukselta tulee tehdä ELY-keskukselle ojitusilmoitus ennen hankkeeseen ryhtymistä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merk.

Tuomas Sarjanoja saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.26.

OTE:

535-401-4-56, 746-408-67-0 ja 746-408-51-0 kiinteistöjen omistajat, ympäristösihteeri